

EL REI DE LA CERDANYA

© 2020 Sebastià Bennasar

© Sharpner,
per la imatge de portada

© 9 Grup Editorial SL, per l'edició
Capital Books
c. Mallorca, 314, 1r 2a B • 08037 Barcelona
T. 93 363 08 23
info@capitalbooks.cat
www.capitalbooks.cat

Disseny gràfic: J. Mauricio Restrepo

Primera edició: novembre de 2020
ISBN: 978-84-121479-3-3
DL B 19041-2020
Imprès a Romanyà Valls, SA

Tots els drets reservats.

EL REI DE LA CERDANYA

SEBASTIÀ BENNASAR

Capital Books

Per a l'Anna, per les noves aventures.

De tant en tant, no gaire sovint, penso en
la persona que era als vint-i-tants anys.

MAGGIE O'FARRELL

El matarem de franc

(2017)

—Vaig prometre que mentre la seva mare fos viva no li faria res per respecte a ella, que la pobra sempre s’havia portat molt bé amb els de casa. Però ara ja no hi ha cap mena de fidelitat a guardar. Si em torna a fotre un sol animal el pelo. Ei, i us ho faig de franc. S’han acabat les collonades.

L’home tira avall dos dits de ratafia i s’escura la gola. És la una del migdia i s’acomia dels altres no sense deixar cinc euros damunt de la barra. Fa sol a Bellver de Cerdanya, puja dalt del tractor i se’n va de cap al tros per feinejar una estona ara que la terra no està tan gelada.

El veuen marxar amb una gorra de propaganda d’una benzinera de l’any de la picor, una braga militar al coll i un caliqueño fent un fum més fosc que no pas el de la màquina. I potser sí que hi pot haver dubtes raonables sobre si en el moment precis seria capaç o no de disparar. Aquesta és la gràcia, ves si no on quedarien els dubtes raonables.

—I a aquest què li passa?

—No res, li passa, no ha fet res més que dir el que molts pensem, que en Rambo ja fa anys que hauria de ser dos pams sota terra. I que no manquen candidats per fotre-li un tret al cap i acabar amb el puta problema. Perquè, collons, quants anys fa que dura la puta broma aquesta?

A dins del bar es fa un silenci una mica dens, d’aquells de quan s’acaben de dir paraules gruixudes. Algú agafa *La Vanguard-*

dia i la fulleja nerviós. És l'únic diari que hi ha lliure. El *Segre* va rodant per les taules de fora, amb les fàries i el tabac d'Andorra, que uns anys abans haurien creat una atmosfera de concentració densa, no apta per a asmàtics, només d'entrar a la sala gran. Els esportius, a aquesta hora, ja s'amaren de l'oli dels seitons envinagrats o dels alls de les costelles de xai dels esmorzars de forquilla.

—Si és que en el fons té tota la raó del món, en Pere. Una escopetada i adeu al problema. Ha fet més mal en Rambo en trenta anys a la Cerdanya que tots els ossos i llops que han tornat a fotre aquí dalt. Això sí que és una fera salvatge, collons.

—No diguis bajanades, si no n'has vist mai cap, d'os, ni putes ganes. I de llops diuen que n'hi ha però jo tampoc no n'he vist mai cap, i en canvi en Rambo sí que el tenim aquí, el molt fill de puta. I el tenim aquí perquè cada dos per tres el deixen anar o se'ls escapa, que es veu que són beneits, aquests Mossos. Ara, a l'hora de fotre't la multa no fallen, no, els malparits.

Els dos que parlen haurien de ser a l'hort, també, però s'estimen més continuar destrossant-se el fetge, la seva principal ocupació des de fa quatre anys, quan els varen fotre fora de la fàbrica de la Seu d'Urgell. Una deslocalització, en varen dir, d'això. Els varen donar una bona indemnització i els varen arreglar força bé l'atur i ells varen agafar-ho i varen tornar de cap a casa, amb la satisfacció de no haver de tornar a posar un despertador en tota la vida i amb tots els matins del món per pescar, caçar o cavar cavallons de tomaqueres si els venia de gust. És clar que no sabien que la vida d'aturat de llarga durada o està molt planificada o és una màquina de tudar dinars i destrossar cossos, ara un fàries, ara una ratafia, partida de dòmino, copeta de conyac i la pensió i els diners que fan ric el bar i pobre el que hi va.

En Joan, l'amo, acaba de beure's el cafè i la copeta de ratafia i continua atenent els clients, que aquest matí mostren la seva preocupació perquè en Rambo ja torna a ser lliure i això no pot ser bo. És qüestió de temps que pugui cap al poble, a casa sa mare,

que deu ser l'únic refugi legal que li queda i tots ho saben i això els fa més por que una pedregada. Fa anys que és un perill públic, i ara que ni tan sols té la mare que el freni ves a saber què pot passar.

—Hauríem de fer una juguesca, aviam quant temps passa abans que el tornin a fotre a la garjola.

—Sí, com si fos la porra del Barça-Madrid, que per cert, ja hauríem de començar a posar-la en marxa, que això ja és a la cantonada. I hauríem de mirar si els de la penya de la Seu hi van i tenen entrades i posen autocar com l'any passat, que això sí que és anar com els senyors.

Al poble tot es pot reduir a una juguesca. Déu sap la de cases i finques que han passat d'unes mans a unes altres per una mala partida de cartes o per una mala ratxa continuada. I tot i això, es continuen posant messions per tot i per a tot.

—Tot dependrà de quant triguin a caçar-lo els ineptes d'aquí fora, perquè en menys d'un dia ja us dic jo que n'haurà feta alguna. —Qui parla ara és la Maria, la mestressa del bar, que ha tret el cap de la cuina on està fent mandonguilles per al menú de migdia, que aquí hi ha tres primers i tres segons a triar, postres, pa i beguda per deu euros, menjar casolà de tota la vida, racions abundants i poques filigranes. Diu en veu alta el que tothom intueix, potser perquè és una de les persones que millor coneix en Rambo, que el coneix d'ençà que sa mare va parir-lo. I després de parlar torna a les mandonguilles, que tenen una fama molt més que merescuda i que atreuen gent de tota la contrada. Cada dia fa un *platillo*, els dijous paella per no faltar a la tradició, però les mandonguilles, la truita de riu amb pernil i l'escalivada amb formatge de cabra fet a casa són els plats estrella. Sempre hi ha potiners que demanen l'escalopa arrebossada o l'amanida verda i ella els mira amb aquella cara de pena amb què es mira un nen ximple, però calla i no diu res perquè el seu lloc és als fogons i no a fora fent pedagogia culinària.

Els ineptes d'allí fora són la patrulla dels Mossos d'Esquadra, que ho han sentit tot però que de moment fan veure que no. Ells també estan preocupats per la sortida de la presó d'en Rambo. Saben que allò només pot voler dir problemes i ells estan acostumats a intentar viure sense trobar-ne gaires, si és possible. Tot i que hi ha una cosa que mai no expliquen a l'acadèmia, que és que l'autèntic terror són els pobles on a cada casa hi ha una escopeta i un motiu per fer-la servir i els reforços més propers són a mitja hora en cotxe si hi ha sort. És clar que si això no ho diuen a Parets del Vallès el dia de la graduació és perquè ves a saber si molts d'aquells xavals se'n farien, de mossos, si sabessin aquesta puta realitat.

—Ni fareu la juguesca ni li fotreu un tir al cap. —En Manel, el més jove de la patrulla, entra empenyent amb força la porta del bar i amb el pit inflat sota la camisa blava de l'uniforme. Fa vuit anys que viu a Bellver i està quadrat a base de mantenir l'hort dels sogres en les hores en què no patrulla, que aquí a la Cerdanya no en calen pas de gimnasos, quatre sacs ben traginats i una bona estona d'aixada i vinga que no ha estat res. Va venir de Barcelona, es va enamorar d'una pubilla en un ball de festa major i ara ja tenen dues criatures—. Nosaltres ens encarregarem de vigilar-lo. Ara per ara és un home lliure que ja ha pagat pels seus pecats. Hauríeu de tenir un millor concepte de la presó, de vegades redimeix els homes.

—Per favor, caporal, si tots sabem qui és aquest home i què va fer a la presó, on el varen ensinistrar per convertir-lo en un mangui de primera. El noi es va fer delinqüent a la Cerdanya, però el convertiren en professional a la garjola.

En Rambo necessita la llibertat com l'aire que respirem.

—I vosaltres esteu disposats a concedir-li el benefici del dubte i a fer-ho de forma magnànima, tal com es pot veure.

—Home, Manel, no fotis tu ara, que ja som grandets tots plegats i saps tan bé com nosaltres que és una puta salvatgina i que

no passarà ni un dia sense que n'hagi feta una o altra. Que ja tens els collons peluts, que ets mosso d'esquadra, no idiota. I no em posis més de mala llet que encara se'm cremarà el dinar i això sí que serà una desgràcia de les grosses.

L'altre mosso no diu res. Demana ratafia i li és igual si està de servei o no. Això que els agents de policia no beuen quan duen l'uniforme és una cosa que queda molt bé a les pel·lícules, però ell es fot el rebentat del matí, la ratafia si entra al bar, un didalet de whisky en havent dinat, dues copes o tres de vi negre mentre menja... combustible del bo per anar aguantant amb el cos en marxa en aquesta terra estranya per on fa trenta anys que patru-lla, primer com a guàrdia civil i ara amb els catalans. No és que li fes ni puta gràcia passar-se als Mossos, tot i que era això o tornar al poble a Segòvia i, collons, triar per triar, millor el sou de mosso i la vida escollida que no pas la vida imposada.

En Manel no diu res perquè ell ja li hauria pogut endegar un tret al cap, a en Rambo, fa molt de temps, i no ho va fer. Tenia un company ferit a terra amb les cames destrossades per les bales d'aquell fill de puta i va preferir fer el que li manava el reglament, encanonar-lo fins que va abaixar l'arma i detenir-lo i guanyar-se una medalla, una medalla que no servia de res al seu company ferit, que mai més va poder tornar a caminar bé. Sap que si fos ara li dispararia sense pensar-ho, defensa pròpia i s'ha acabat, una salvatgina més fora del bosc, però en el seu moment va poder més la voluntat de servei que no pas el sentiment de ràbia que ara l'impregna i que no fa res per reprimir. Llavors era jove i tenia ideals i no tenia filles ni hipoteques i es creia l'uniforme i la bandera quadribarrada que l'acompanyava.

—Que no, collons, que no podem deixar que això s'ompli de John Waynes amb l'escopeta carregada al Land Rover. Passi el que passi, aquest home —que ni tan sols sabem si és per la contrada— és un ciutadà que ha saldat els seus deutes amb la justícia. Ja ha pagat per tots els seus delictes fins ara. I no serà ningú de

vosaltres qui anirà a la cangrí per matar un tros de merda com aquest. Entesos? Vosaltres valeu molt més que això i no vull que les vostres dones i els vostres fills hagin de baixar un cop a la setmana a Lleida a parlar-vos a través d'un vidre perquè se us n'ha anat l'olla i li heu fotut un tret a en Rambo, que vulgueu o no també és veí nostre.

—El que tu diguis, Manel, el que tu diguis.

—Només ens faltaria tenir ara el poble ple de cartells amb el cap d'en Rambo i oferint una recompensa, sortiríem a tots els informatius, com cada vegada que hi ha una puta nevada i els periodistes no saben com collons explicar que a l'hivern fa fred i neva i és el que toca. Això no és el puta salvatge Oest i ningú li fotrà un tret al cap a ningú, queda clar?

—Que no has entès res, Manel, que nosaltres el mataríem de franc.

—Això és el que més m'acollona.

El mosso demana un entrepà, paga l'esmorzar i el beure del seu company i surt de cap al cotxe. Han de continuar la ronda.

—Creus que ho deien de veritat?

—El què?

—Això de carregar-se en Rambo.

—No tenen collons. Però jo sí. I també ho faria de franc.

Manel

(BELLVER DE CERDANYA)

En Manel sabia que tenien un problema seriós. En qualsevol moment en Martí Cots apareixeria per la seva casa de Pi. Ell era perfectament conscient que la presó no redimia ningú i que l'historial de l'anomenat Rambo de la Cerdanya era més llarg que un dia sense pa, amb més de vint anys tancat a diferents centres penitenciaris. Però havia de calmar els veïns del poble i havia de garantir que ningú no es prengués la justícia per la pròpia mà.

–Quina una en portes de cap?

–Cap, per què ho dius?

–Perquè no has menjat res, i quan no et menges això és que el teu magí no és on toca ser.

Això era un plat de botifarra negra amb trompetes de la mort i patates fregides que la seva dona cuinava excepcionalment bé i que normalment no haurien tocat voreres però que avui feia estona que voltaven per dins el plat. Al menjador de casa hi havia el diploma i la foto penjada del dia que li havien donat la medalla al mèrit policial. Va ser el Dia de les Esquadres, bastant de temps enrere, tot just quan encara estava festejant amb la Rosita, quan ja feia tres anys que estava destinat a la contrada, en un dels pitjors llocs que et podien tocar al sorteig però que ara no canviaria per res del món.

En Manel recorda perfectament la situació. El seu company ferit però encara amb esma per fer anar el fusell i cobrir-lo men-

tre ell s'acostava al sospitós, li posava la pistola a la templa, li llevava l'escopeta de canons retallats i el detenia i emmanillava. L'hauria pogut matar, de fet el cos li demanava això, però ara seria incapaç de mirar a la cara la seva dona i les seves filles. Sap que va fer el correcte i això l'omple d'orgull, sobretot quan de tant en tant es torna a veure amb en David, el company que en Rambo va ferir.

En David va agafar els diners que va aconseguir amb la indemnització i les assegurances, va arreglar una petita finca que el seu pare li havia deixat a Artasona, a Osca, i es dedica a produir raïm per a les bodegues Enate, de la denominació d'origen de Somontano. També fa cada any tres mil ampolles pròpies de vi que són com una petita passió, de les quals mitja dotzena arriben cada any per Nadal ben puntuals a casa d'en Manel. Quan en Manel necessita un petit descans, agafa el cotxe i condueix fins a la vinya del seu amic, hi passa dos o tres dies i després torna tot renovat i en forma per entomar el que calgui, la rutina del dia a dia, el fet de ser el marit d'una de les pubilles més cobejades i que al poble encara el vegin com un foraster si és que mai deixarà de ser-ho, o la responsabilitat de l'uniforme en una terra on l'autoritat quasi sempre desplaça als ciutadans.

—Tens raó, no he fet els honors com els hauria d'haver fet. Ni a les truites ni a la cuinera. Però és que avui han deixat anat en Martí Cots.

—En Rambo?

—Sí.

—No m'estranya que no hagi menjat.

—És que al bar, per exemple, ja feien missions sobre quan el tornariem a detenir. I fins i tot sobre si algú tindria collons de fotre-li un tret al cap i enllestir el problema.

—I creus que algú tindria els collons de fer-ho?

—No, ells no, però en Rambo sí que seria capaç de pelar-ne més d'un si li toquen els ous. És boig a bastament per poder ma-

tar fins i tot algun dels seus veïns. I creu-me, n'hi ha algun que en Rambo ens faria un favor si el pelés.

La Rosita es mira el seu home i encara hi veu aquell mosso del qual es va enamorar, però sap que ara ja ha pervertit alguna de les seves prioritats i que aquell elevat sentit de justícia i aquella confiança cega en la llei ja no és indestructible com llavors. Però l'admira perquè ha sabut adaptar-se a una nova realitat com és la de la Cerdanya i els seus habitants, amb una cintura digna dels millors boxadors i sempre posant el bé comú per sobre dels interessos particulars. Per això sap que és un bon policia. I ella també sap que és un bon home.

I ara aquest bon policia té un problema perquè no sap quin és el bé comú, el millor que pot desitjar per a la gent a la qual ha jurat servir i defensar. Té molt clar que no es vol tacar les mans de sang i encara menys amb la d'en Rambo. En el fons en Martí sempre li ha caigut bé, el considera una víctima més del sistema, com ho pot ser ell mateix. I sobretot el troba coherent. Potser perquè en Martí no sap fer res més ni en vol aprendre, és una ànima que va per lliure, seguint els seus instints ancestrals. I és clar que no es pot viure així i que això ens espanta, però potser aquesta por és una por que tenim tots nosaltres al fet que sigui ell qui tingui raó, que la manera en què ell viu sigui una possibilitat acceptable que faci trontollar totes les barreres racionals que hem construït contra aquesta animalitat primigènia.

En Manel s'escolta parlar durant un moment i contempla com ha anat barrejant totes les teories que va aprendre a la Universitat quan estudiava filosofia amb el que li ha ensenyat la vida aquí dalt a la muntanya. Les coses mai no són clares, però llavors, mentre va pensant tot això, sap on creu que l'haurà d'anar a trobar la propera vegada que la vida el posi de nou en ordre de cerca i captura. I somriu satisfet.

La sortida

(2016)

Sents les portes com es tanquen al teu darrere, Rambo, i ja saps que aquesta nit hauràs de buscar-te la vida. Impossible arribar de Lleida fins a Pi, a casa la mare. Són les tres del migdia i ja ha marxat l'Alsina Graells que et podia acostar al poble i fins demà no n'hi haurà cap d'altre, per molt que els governs de tots els colors polítics s'omplin la boca de paraules grandioses com mobilitat o facilitats per al desenvolupament de la vida rural o fixació de la població al territori. S'han de tenir moltes ganes de viure a la Cerdanya. O un cotxe. De totes maneres, sempre has dit que l'Alsina és per als pobres i per a les iaies que no tenen ningú que les dugui a la capital. Tu t'hi poses nerviós, al bus, tanta eternitat per arribar al lloc, i tan ràpid que hi vas, tu, quan robes el primer cotxe que se't posa a l'abast i fendeixes les carreteres a tota velocitat, sense límits, només els que posen el cotxe i la teva habilitat.

Saps que no et donen ni tres mesos sense que tornis a entrar a la presó, saps fins i tot que hi ha juguesques entre els funcionaris d'aquí, del centre penitenciari de Ponent, i que n'hi ha que es juguen un esmorzar de forquilla i d'altres que directament aposten amb bitllets petits, cinc o deu euros com a màxim, que estem en crisi i hi ha hagut una retallada important de sous i això vulguis o no vulguis es nota. N'hi ha que no juguen, no els sembla legítim jugar sobre el seu propi fracàs, al cap i a la fi si un reu torna a presó després d'haver pagat la seva pena és que alguna cosa no va bé i potser ells també en són una mica responsables. És el sis-

tema, la societat, la culpable, com diria la cançó. Aquesta minoria, els que no juguen, són els idealistes, els qui confien encara en els homes. N'has trobat a totes les presons i saps que simplement els manca experiència, que una vegada que s'hagin adonat de la realitat sabran i reconeixeran a la perfecció que l'home és un llop per a l'home, com deia Hobbes, en aquest llibre que tampoc no has llegit a la biblioteca de la presó, perquè no hi has anat gaire, a la biblioteca, per no dir gens, perquè llegir et costa i només hi has anat a mirar els diaris quan saps que de tant en tant parlen de tu. Sempre hi ha un pres o altre que se n'assabenta i et passa la informació i llavors sí, hi passes per veure què en diuen, si n'hi ha alguna per la qual t'has de preocupar, per on arriben les noves especulacions dels periodistes, que els agrada omplir paper amb les teves històries. Doncs això, no has anat gaire a la biblioteca, has preferit el taller de fusteria, o el gimnàs, o fins i tot la cuina. Entretenir les mans amb alguna cosa i no haver de pensar, aquesta és la millor teràpia quan s'està tancat lluny del verd i de la vida.

—Espero no haver de tornar a veure't més per aquí, que et vagi bé per allà fora. Fes bondat!

—Gràcies.

L'hi has dit a l'home d'una seixantena d'anys que t'ha acompanyat fins a la taquilla on t'han donat les teves coses: quaranta-set euros en metàl·lic, la cartera, el rellotge que t'havia donat el pare en herència el dia que vas fer quinze anys i que possiblement si hagués vist en què t'has convertit no te l'hauria donat mai i la medalleta del sagrat cor de quan vas fer la comunió, que et treuen cada vegada que ingresses perquè no te la robin els altres interns o perquè no tinguis la temptació de fer-la servir per penjar-te o per estrangular algú altre. Llestos de feines. Ets un home ric, amb totes les seves possessions i disposat una vegada més a menjar-te el món.

L'home t'ha acompanyat fins a la porta i t'ha obert a aquest sol de justícia de juliol de les tres de la tarda a Lleida, un sol que

té prou força per xapar pedres i que et fa sentir ridícul carregant una bossa amb jaquetes de cuir i jerseis de llana, que l'últim cop quan t'aplegaren era ple hivern, ves quines coses, i ara veus el funcionari com torna cap endins, a refugiar-se en els murs sòlids i pesants de la presó, on la foscúria de vegades es confon amb la frescor. Mentre el veus com torna cap a dins penses en què el degué dur a fer-se funcionari de presons, que és una feina ben estranya, tot el dia convivint en un espai tancat amb tot de tipus que et veuen com l'enemic. Ja és que hi ha gent per a tot, és clar, però ser a una presó per voluntat pròpia, per treballar-hi, és no estar bé del cap o tenir moltes necessitats i haver de menester la guita, per res del món hi treballaries, i això que en coneixes unes quantes, podries agafar el millor de cadascuna i fer-ne una de bona. A totes obligaries a contractar la cuinera de Can Brians, poques vegades has menjat una paella tan bona com la d'allà, i a totes la monitora d'esbarjo de la Model, que us va fer representar una obra de teatre per Nadal i vàreu riure per les butxaques, per exemple.

Amb quaranta-set euros i les cames sanes en tens ben bé prou per arribar a un polígon industrial dels que hi ha als afores de la ciutat. T'hauràs d'informar, perquè aquestes coses tenen tendència a canviar amb el temps i potser ja no pots passar mitja hora amb una noia a canvi de dues terceres parts dels diners que has acumulat a la presó, tot i que hi ha misèries que mai no canvien. Però abans d'això voldràs sopar en algun lloc que et faci oblidar el ranxo del mòdul d'internament i això sí que encara es pot fer per pocs diners, sobretot perquè per superar el ranxo de la presó no cal esmerçar-hi gaire. Vas entrant al centre de la ciutat i saps que hauràs de fer molt de temps abans d'entaular-te, perquè tot just són les quatre. Fer temps amb pocs diners és barat a Lleida, però en tens realment molt pocs i els has de fer durar tanta estona com sigui possible, així que continues caminant de cap a l'interior. Potser invertiràs l'ordre de prioritat: primer una prosti-

tuta al carrer de Cavallers, si és que encara n'hi ha, de prostitutes al carrer, i després un bon àpat.

Així ho has fet. Has entrat al centre de Lleida i has anat al carrer de Cavallers. Busques les ombres, el sol tan fort et fa mal després de tants de dies tancat. Allà hi arriba amb menys força, potser cegat pels angles defensius dels murs, que han de vetllar perquè ningú no pugui sortir si no li ha arribat l'hora. El sol et fa mal però en canvi les olors et reconforten. Redescobreixes les dels menjars, les de les suors que es van acumulant, les de la por de la gent. Aquesta és una olor que detectes amb molta facilitat i que mai no has tingut tu, perquè mai no tens por, el Rei de la Cerdanya res no ha de témer perquè la llibertat és una escopeta retallada. Ben aviat trobaràs la teva ben guardada i tornaràs a notar el poder a les mans, rei desproveït del ceptre per una jugada de mala sort.

Al carrer de Cavallers pots triar. No hi ha una gran oferta, però tens tots els llocs del món representats. Te'n vas amb una noia xinesa, no has estat mai abans amb cap i sembla la més jove de totes les que s'estan oferint en aquests moments al carrer. Tampoc faràs roïssos, fa quatre anys que no estàs amb cap dona, així que ben bé t'és una mica igual. Necessites retrobar el tacte d'un cos calent i sobretot necessites descarregar els baixos. Heu pujat a un pis i l'habitació estava menys bruta del normal. T'ha dit que pots fer el que vulguis per vint-i-cinc euros durant mitja hora. Això sí, la penetració amb preservatiu.

Heu acabat cinc minuts abans de l'hora prevista i li has pogut preguntar quanta estona fa que és a la ciutat i com és que no treballa en un d'aquests pisos amb noies orientals que hi han proliferat en els darrers temps.

—No tot és tan fàcil. Quan en un pis no guanyes prou, et treuen fora i vas al carrer. Jo em vaig quedar embarassada i em varen fotre al carrer a treballar perquè la gent al pis no volia venir amb mi.

–Quina putada.

–Sí, al carrer soc molt més barata, però encara guanyo diners i per això em tenen aquí. A moltes noies els passa el mateix, si al pis no guanyes prou et posen al carrer mentre siguis productiva.

–I per què no marxes?

–Si marxo maten la meva família a la Xina, ho entens?

No saps si ho acabes d'entendre gaire. La història la resumeix en unes quantes frases que podrien sortir a qualsevol pel·lícula o a qualsevol novel·la dolenta. Són tòpiques perquè són certes. I ara que saps la seva història potser et sap greu haver-li pagat només vint-cinc euros per tot el que heu fet, per aquests vint-i-cinc minuts de sexe ben plaent. Et promets que un altre dia la recompensaràs. Hauràs de repetir amb les orientals, però per a això fan falta calés i encara ets lluny de la teva zona de caça, Rei de la Cerdanya.

–Puc anar un segon al lavabo abans de marxar?

–I tant.

Entres al lavabo, petit i una mica brut, seus a la tassa, i decideixes deixar-te anar i fots la teva primera cagarada en llibertat dels darrers cinc anys. En acabar, ets tot un altre home, alliberat, ara sí de veritat.

Són les sis de l'horabaixa i passeges encara una estona per la ciutat. Seus en una terrassa a la vora de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i demanes una cervesa ben gelada i el diari. No t'importen les mirades de prevenció que et llancen tant els cambrers com les iaies que seuen en una taula propera i que tenen un instint especial per detectar gent com tu. Potser gràcies a això, a aquest detector tan especial, han aconseguit arribar a velles, que ja se sap que de valents i d'imprescindibles els cementiris en són plens i que l'instint és un bon conseller.

El primer que fas és anar a les pàgines de crònica negra per saber si diuen alguna cosa de tu, quelcom que hagi de saber i que pugui haver posat en alerta la gent de la contrada. Però no, ningú

se'n recorda del teu alliberament o ningú no en parla, i millor per a tu. La crònica negra l'obre un atac de gossos mig salvatges a una granja de Seròs on han mort un porc i tres garrins i on es torna a demanar, per enèsima vegada, que es permeti defensar-se a trets en aquests casos. Tu ho tens ben clar, si la granja o els porcs fossin teus avui hi hauria hagut funeral de gossos, què és això d'haver de demanar permís per protegir una propietat privada de les salvatgines, on anirem a parar. L'escopeta o el garrot de tota la vida que s'ha tingut per això, a més de per caçar. Quins collons! També hi ha una dona apallissada pel marit i una joieria assaltada amb el mètode d'encastar-hi un cotxe. Cau la cervesa sencera, deixes el diari, pagues i te'n vas.

Sopes en una cafeteria propera a l'estació. Tenen un menú de nit per quinze euros i decideixes menjar l'amanida de formatge de cabra, l'entrecot amb pebre verd i el tiramisú. Una altra cervesa i una copa de vi. Cafè. L'aportació dels detalls és important i rigorosa en el teu cas, Rambo, perquè cal saber què esculls quan surts del règim disciplinari, saber els teus gustos, conèixer la teva vida, les teves inclinacions, per tal d'entendre't. No hi ha cap vocació de mediterraneïtat, ni homenatges a altres novel·listes que han fet dels àpats una part fonamental de la seva novel·lística. No. Simplement volem acompanyar-te. Sembles un viatger que ha de partir ara cap a Barcelona i no un exconvicte gastant els seus darrers euros. Te'n queden exactament cinc a la butxaca per si de cas haguessis de posar benzina. Decideixes fer temps a l'estació per si pots trobar algú despistat a qui fotre-li alguna cosa. És massa a l'estiu i encara fa massa claror per robar un cotxe. Però bé necessites poder arribar a la Seu d'Urgell d'alguna manera i la millor és amb un cotxe robat, alguna cosa discreta. I com que no saps si hi haurà prou benzina et convé conservar el bitllet petit i, si de cas, afegir-ne algun altre. Provaràs l'escurabutxaques de l'estació amb la moneda imantada que t'han guardat entre els teus objectes personals i que sempre ha funcionat com

un bon amulet o com una manera de guanyar una mica de xavalla ràpida. Hi ha massa gent demanant entrepans i cafès perquè els cambriers es fixin en un jugador solitari que no fica monedes i en canvi va jugant.

El procediment és simple. Es deixa caure una moneda imantada dins la màquina lligada a un petit fil de pescador. I es puja i es baixa a voluntat, fent creure que se'n posen de noves. Es juga de franc fins que toca algun premi. Però això només es pot fer en llocs poc vigilats i no més de deu o quinze minuts, si no s'aixequen massa sospites. Però bé, has estat de sort, has tret vint-i-set euros i has recuperat la moneda. Gens malament. Has comprat una ampolla de coca-cola gran i un entrepà per a la nit i ho has fotut tot a la maleta. Llavors has papallonejat una estona més per l'estació i has tingut premi. Uns viatgers que anaven a Madrid han deixat una bossa amb les presses. I quan han tornat enrere a veure si la trobaven ja no hi era. Per a tu ha estat un petit botí: dos paquets de tabac acabats de comprar, una revista d'economia, una altra coca-cola. Un moneder petit amb uns quinze euros en monedes. Ara sí, ara ja pots partir cap amunt amb un petit capital acumulat i amb ganes de recuperar la llibertat.

He escrit moltes vegades en aquesta estació, ocupant les taules més arrecerades, lluny de mirades indiscretes. De tant en tant, quan venia a Lleida em quedava a dormir a l'hotel de l'estació. Era una època millor. No m'atreveixo a dir una època de vaques grasses perquè no crec que n'hi hagi hagut cap per als periodistes i escriptors *freelance*, però sí una època de menys neguit. De cada vegada ho faig menys perquè els horaris de l'AVE permeten anar i tornar el mateix dia fins a casa i val la pena estalviar-se una nit fora. També estalvies el trencament de la rutina i contribueixes al manteniment de la logística familiar. Com menys canvis millor. Per tant, sé perfectament que un jugador com tu passaria desapercebut, perquè els cambriers són molt joves i només volen que passi el temps del seu torn i que baixi la feina per

poder fer un cop d'ull al mòbil i veure com discorren les diferents vides virtuals que desenvolupen en paral·lel a aquesta, que consisteix a anar servint entrepans i begudes i somriures falsos que els clients saben que són falsos però que agraeixen igualment perquè en aquests temps un somriure costa bastant de trobar i és molt d'agrair.

Aprofito moltes vegades les hores mortes en aquesta estació per escriure petits relats per enviar-los als concursos dels ajuntaments, seguint els consells del Roberto Bolaño, que deia que els concursos literaris dels pobles eren com búfals que s'havien de caçar quan tu ets un indi i et queda una última fletxa i la supervivència depèn exactament que facis el blanc. O l'encertes o la indigència. El premi municipal pot significar la diferència entre poder posar un tall de carn o de peix a la taula o continuar com sempre, des del dia vint de cada mes alternant arròs i pasta o patates amb llaunes de tonyina, formatgets d'oferta o ous a anys llum de distància de ser ecològics. I és exactament això, tot i que des de fa un grapat d'anys els premis s'han convertit en objectius molt preuats i la quantitat d'indis amb una sola fletxa ha augmentat de forma exponencial amb la crisi i els búfals s'han fet més magres.

Tothom vol ser escriptor o tothom vol intentar-ho, els únics que no han patit la crisi han estat les escoles d'escriptura, cada cop n'hi ha més i cada cop tenen més alumnes i això fa que s'incrementi la competència amb tota aquesta gent que té prou talent i dedicació i diners per poder fer un curs i anar acabant un conte o dos cada setmana, com exercicis, que envien de forma massiva a totes les convocatòries; i amb tots els periodistes acomiadats per culpa de la crisi que empren els seus recursos per passar-se a la ficció, a la cursa de velocitat perfecta que és el relat breu escrit com a producte per competir en els guardons municipals, depenent de la sort que hagi pogut tenir, del talent, del gust del jurat, de la competència que hi hagi hagut. Aquesta és

la moneda imantada amb què tu jugues a la màquina escurabutxaques i amb què nosaltres intentem complir els nostres somnis. Per tant, puc imaginar perfectament que ningú no t'ha prestat atenció, que ningú no t'ha fet cas, perquè l'estació de Lleida és un exemple perfecte de no-lloc, d'espai d'anonimat on cadascú va a la seva, on et podries morir sobre una taula i ningú no diria res ni et miraria fins a l'hora de plegar, quan series una molèstia important, una anècdota per anar explicant de tant en tant en el futur però una puta nosa per a avui, en què justament tenia un sopar d'aniversari o un examen l'endemà o qualsevol altra merda molt més important que un cadàver en una taula.

Travesses les vies del tren pel pont exterior. Comença a estar-se bastant millor. Hi ha una vintena de cotxes arrencats. Fas una primera passada per intentar detectar quin et pot anar millor. N'hi ha tres que tenen cadireta infantil. Són els teus preferits per a una ocasió com aquesta. Normalment els pares són previsors, solen tenir el cotxe en bon estat i amb gasolina. Si fos per anar a fer una de les teves ràtzies no els escolliries mai. Però es tracta d'arribar a la Seu d'Urgell sense cridar gaire l'atenció i amb un cotxe normal. El deixaràs ben visible perquè el puguin tornar a la família. Et poses els guants que treus de la bossa i en un tres i no res obres la porta del Seat Ibiza blanc que has acabat escollint. Fer el pont és encara més ràpid i al cap de deu minuts ja has deixat Lleida. No t'has equivocat. Hi ha més de mig dipòsit de gasolina i a la guantera una còpia de tots els papers. T'ha tocat la grossa. L'única cosa que no acabes d'entendre és com funciona l'equip de música, que s'ha engegat sol i que només fa que posar cançons horribles d'una tal Carla Bruni. I a sobre canta en gavatxo.

Arribes a la Seu d'Urgell i deixes el cotxe ben aparcats davant la comissaria dels Mossos. Quina gràcia que et fa. Després travesses pels carrerons i comences a notar una flaire diferent. Fa molta més fresca i fa olor d'arbres, d'una certa sensació de ser

a casa. Camines una estona més fins a arribar a la cotxeria que havia comprat la mare feia molts anys per guardar el gènere per anar a mercat. Tens una còpia de la clau i ara legalment és teva, igual que la casa de Pi. Són la teva herència ara que la mare no hi és. Et costa reprimir una llàgrima que estava a punt d'escapar-se't. La mare, que només tenia por que et matessin en una mala trobada i que sempre et va donar suport en tot el que necessitaves. Entres a la cotxeria, obres el llum i hi trobes un llit, una nevera i un petit lavabo, tot construït per a tu i per a la mare per fer-ho servir si alguna vegada havia de quedar a la Seu per la fira o s'allargava el mercat. La quantitat de vegades que l'has emprat com a refugi quan venien mal dades. I al fons, tapat amb la lona, el vell Renault 12. Hi aboques gasolina d'un parell de garrafes, carregues la bateria durant mitja hora, i engegues. Perfecte. Fendeixes la nit. El Rei de la Cerdanya torna a casa i l'endemà els veïns de Pi estan mig acoquinats en veure el Renault 12, la casa oberta i en Rambo cuinant un arròs amb fesols i començant a treure les males herbes de l'hort.